

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia 26 czerwca 2009 r.

**Pan
Andrzej Borowiec
Dyrektor Urzędu Morskiego
w Szczecinie**

LSZ-410-62-02/2009
tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Urząd Morski w Szczecinie („Urząd”) w zakresie realizacji w latach 2004-2008 wieloletniego Programu ochrony brzegów morskich oraz pozyskiwania na ten cel pozabudżetowych środków finansowych.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 22.06.2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie.

W latach 2004 – 2008 Urząd na realizację Programu wydatkował łącznie 23.780,5 tys. zł. Wszystkie środki pochodziły z budżetu państwa. W okresie objętym kontrolą, mimo podejmowanych działań, Urząd nie pozyskał środków pochodzących spoza budżetu na realizację Programu. Natomiast w jednym przypadku osoba prywatna wykonała 55 m odcinek opaski brzegowej w Rewalu w celu zabezpieczenia klifu przyległego do nieruchomości tej osoby.

W 2004 – 2006 Urząd w pełni wykorzystywał środki przyznane z budżetu państwa na realizację Programu. W okresie tym z otrzymanych na ten cel 15.103,3 tys. zł Urząd

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

wydatkował 98,7 %. W 2007 r. planowane wydatki na wykonanie Programu w kwocie 5.195,0 tys. zł zrealizowano tylko w 69,1 %, tj. w kwocie 3.588,4 tys. zł.

Planowane na 2008 r. wydatki na wykonanie Programu w kwocie 5.385,0 tys. zł zrealizowano w 94,6 %, tj. 5.095,4 tys. zł, z tego 1.424.806,7 tys. zł nie zostało wypłacone wykonawcom. Do powstania ww. zobowiązań doszło w wyniku braku wpływu do Urzędu w 2008 r. środków budżetu państwa w kwotach zaplanowanych.

W latach 2006 i 2008 ze środków przeznaczonych na realizację Programu Urząd wydatkował 599,8 tys. zł niezgodnie z przeznaczeniem, naruszając tym samym przepisy art. 2 pkt. 2 i 3 w zw. z art. 5 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”². Dotyczyło to:

- kwoty 38 tys. zł wydatkowanej na pokrycie kosztów dokumentacji sztucznego zasilania plaży w Niechorzu na odcinku 800 m nie objętym Programem,
- kwoty 459 tys. zł wydatkowanej na pokrycie kosztów wykonania sztucznego zasilania plaży na ww. 800 m odcinku,
- kwoty 102,8 tys. zł wydatkowanej na monitoring strefy brzegowej będącej w administrowaniu Urzędu, a nie objętej Programem – ok. 64 % tej strefy.

Szczegółową kontrolą w zakresie udzielania zamówień publicznych, zawierania umów o realizację, przebiegu procesu inwestycyjnego oraz prawidłowości rozliczeń z wykonawcą objęto 5 zadań, w tym 3 zadania inwestycyjne i 2 zadania bieżące (sztuczne zasilanie brzegu i monitoring).

W 4 przypadkach Urząd zawierał umowy z wykonawcami wyłonionymi w postępowaniach prowadzonych w trybie i na zasadach określonych w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³. W jednym przypadku umowę zawarto z naruszeniem art. 24 ust. 2 pkt 3. Dotyczyło to umowy z 2008 r. na wykonanie „Skanowania laserowego morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędów Morskich w Szczecinie i Gdyni dla potrzeb monitoringu” za kwotę 449.500,00 zł netto. W postępowaniu wybrano ofertę nie spełniającą warunków określonych SIWZ. Od oferentów wymagano przedstawienia wykonania wcześniej podobnych usług, tj. m.in. fotografowania lotniczego z dokładnością (wielkością piksela) do 10 cm, na obszarze nie mniejszym niż 100 km² i za kwotę nie niższą niż 100 tys. zł. Oferent w złożonej ofercie wskazał, że wykonał zdjęcia lotnicze z wielkością piksela 9 cm na powierzchni 105 km² o wartości 62.596,20 zł. Oferenta nie wykluczono, jak

² Dz.U. Nr 67, poz. 621

³ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

nakazywał ww. przepis, ponieważ Komisja Przetargowa bezpodstawnie uznała, że oferent popełnił oczywistą pomyłkę i wartość robót wyniosła 236 tys. zł.

Umowy zawierane były z zachowaniem należytej staranności. Były zgodne ze specyfikacjami istotnych warunków zamówienia, zawierały zapisy o karach umownych, ich wielkości i okolicznościach naliczania, zarówno dla wykonawcy jak i zamawiającego.

Realizacja 2 skontrolowanych zadań przebiegała zgodnie z postanowieniami umów i w określonych w nich terminach. Natomiast 3 zadania o wartości 1,2, 2,3 i 1,1 mln zł dotyczące budowy w 2008 r. trzech odcinków opaski brzegowej zabezpieczających klif w Rewalu odebrane zostały i opłacone, mimo że zostały wykonane niezgodnie z dokumentacją techniczną i specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

W projektach budowlano-wykonawczych tych zadań naturalne kamienie łamane o określonej wadze (powyżej 300 kg) i wymiarach (długość boku sześcianu minimum 48 cm) miały być ułożone na wyprofilowanej skarpie stopy klifu w dwóch warstwach (z tolerancją ułożenia do 10 cm). Wykonawca nie ułożył kamienia warstwami lecz wykonał luźny narzut kamienny i to z materiału odbiegającego od założeń projektowych np. o grubości ok. 20 cm. Nie osiągnięto projektowanego wypełnienia kamieniem objętości opasek, tym samym konstrukcja ich jest słabsza i mniej trwała. Wykonane zostały z drobniejszego, tj. tańszego, materiału i w innej (tańszej) technologii. Przy tym na jednym z ww. 3 zadań (na odcinku km 369.75-371.65) na 4 z 24 profili poprzecznych nie uzyskano wymaganej (4,20 m) rzędnej korony opaski brzegowej.

Ponadto do wykonania opaski brzegowej na odcinku km 369.912-370.028 przystąpiono bez wcześniejszego zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej zamiaru rozpoczęcia budowy, co stanowiło naruszenie przepisów art. 30 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 w zw. Z art. 29 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴.

Za wykonanie opasek brzegowych w Rewalu Urząd zapłacił wykonawcy prac za roboty jeszcze niewykonane, co naruszało postanowienia zawartych umów. Dotyczyło to:

- opaski na odcinku km 370.85-371.25, na której nie wykonano zabudowy biologicznej skarpy powyżej narzutu kamiennego, tj. brakowało „Ułożenia mat kokosowych na wyprofilowanych skarpach, przymocowania ich szpilkami, zroszenia skarp wodą, obsiania mieszanką traw”, której wykonanie w umowie wycenione było na 43.804,50 zł,

⁴ Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

- opaski na odcinku km 369.912-370.028, na której zabudowa biologiczna skarpy była zaawansowana w 90 %, przy wartości tych prac ogółem 11.571,00 zł.

W 2008 r. nieprawidłowo, z naruszeniem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵, ujęto w ewidencji księgowej przychód w kwocie 145.655,80 zł, otrzymany z Urzędu Morskiego w Gdyni na pokrycie kosztów przypadających na UM w Gdyni w ramach wspólnego zlecenia dotyczącego skanowania laserowego wybrzeży administrowanych przez Urząd i przez UM w Gdyni. Przychód ten został ujęty na karcie wydatków Wydziału Ochrony Brzegów Morskich – Zakupy usług pozostałych jako zmniejszenie wydatków, mimo że Urząd nie poniósł jeszcze wydatków z tego tytułu – nie zapłacił faktury wykonawcy skanowania wybrzeży. W ten sposób koszty rzeczywiście poniesione w 2008 r. w kwocie 232,7 tys. zł zostały w ewidencji zaniżone o 145.655,80 zł. W konsekwencji Urząd w sprawozdaniu RB-28 za 2008 r. w rozdziale 90018 paragrafie 4300 wykazał poniesione koszty w kwocie 87.232,20 zł, które były zaniżone o ww. kwotę 145.655,80 zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Udzielanie zamówień publicznych z zachowaniem zasad postępowania określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych.*
2. *Wydatkowanie środków finansowych uzyskanych na realizację Programu wyłącznie na finansowanie zadań ujętych w Programie.*
3. *Egzekwowanie od wykonawców robót ich realizacji zgodnej z dokumentacją techniczną.*
4. *Dokonywanie w księgach rachunkowych zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty.*
5. *Opłacanie faktur tylko po spełnieniu wszystkich warunków określonych w umowach.*
6. *Przed przystąpieniem do wykonywania opasek brzegowych zgłaszanie właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania

⁵ Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Pan Dyrektor ma prawo zgłosić do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.